

Knut Thomas Granerud
Fonstadvegen 17
2635 TRETEN

Saksbehandler: Tor Falck Dir.tlf: 61 26 81 22

Saksnr: 12/425-10

Arkivkode: BYGG 098/001

Deres ref:

Dato: 22.02.2013

SVAR - KLAGE PÅ GJØDSELLAGER PÅ MÆHLUM GNR 98 BNR 1

Det vises til ditt brev av 26.03.2012, der du klager på bygging og bruk av gjødsellager på gården Mæhlum gbnr 98/1 i Øyer og senere henvendelser tilknyttet klagen. Det beklages at vi feilaktig har gått ut fra at våre oversendelser til deg ved gjenpart av brev til eier av tiltaket, har vært tilstrekkelig til å belyse at vi følger opp klagen. Det vises her bl.a til vårt brev av 22-02.2013 til advokat Jo Gjestvang, hvor det redegjøres for byggesaken og oppfølging av klagen for øvrig tilknyttet luktproblematikken. Utover dette besvares følgende i din klage direkte.

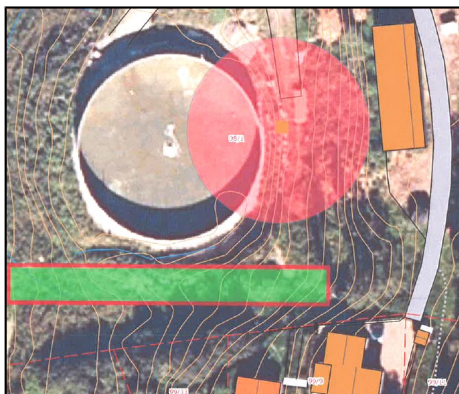
Både tiltaket og bruken av dette er lovlig.

Oppføring av tiltaket, dvs gjødsellageret, er godkjent både av kommunen som bygningsmyndighet, kommunen som landbruksmyndighet og kommunen i forhold til miljørettet helsevern. Dette medfører likevel ikke at uforutsette problemer med lukt fra slike anlegg, ikke skal følges opp fra kommunens side.

Tømming av gjødselkummen.

Med henvisning til overforstående, kan kommunen ikke kreve tømming av gjødselkummen og opphør i bruken. Dette vil så langt vi kan se, kunne medføre reduksjon i eller stans i svineproduksjon ved gården. Kommunen har ikke med bakgrunn i et uforutsett oppstått luktproblem alene tilknyttet svineproduksjonen, hjemmel til å kreve gjennomført tiltak som har slike konsekvenser. Årsakene må avdekkes og motvirkende tiltak må iverksettes.

Endret plassering.

Endringen fant sted uten at kommunen ble orientert om dette på forhånd og dette er i utgangspunktet beklagelig og ikke ønskelig. Årsaken var i henhold til informasjon gitt av tiltakshaver, funn av blåleire på omsøkt og tidligere godkjent plassering. Noe som er meget uheldig i forhold til denne typen tiltak. Fra vår side kan vi imidlertid ikke se at dette har noe å si, verken i forhold til lukt eller innsyn. Det siste forutsettes ivaretatt ved beplantning, men det vil naturlig nok ta noe tid før denne er effektiv. Se inntegnet forslag til plassering av slik skjerm.

Det vurderes derfor ikke som aktuelt å kreve flytting og fra vår side kan en vanskelig se at kommunen har hjemmelsgrunnlag for dette, selv om ny plassering ikke er underlagt egen behandling etter PLB. Terrengforholdene alene, ville også aktualisert flytting selv uten funn av blåleire.

Luktproblematikken.

Denne blir i høy grad tatt på alvor fra kommunens side og utover gjennomføringen av to befaringer i etterkant av etableringen, ble dette også vurdert i forbindelse med behandlingen av byggesøknaden. Med bakgrunn i at det ikke er mulig å pålegge opphør av driften ut fra rådene forhold, har det så langt blitt arbeidet med å følge opp saken i fire trinn.

1) Befaringene.

Den første var en befaring og besøk hos to oppsittere sør for gjødsellageret, dvs hos deg og hos nabo sør for deg, for å få fastslått ved egenopplevelse hvordan lukten føltes sommerstid. Denne avklarte at luktintensiteten var høy og ubehagelig og at det var behov for å innhente faglig kompetanse og oppfølging innen dette området fra landbrukskontoret.

Deretter gjennomførte landbrukskontoret en fagrettet befaring, der eier av Mæhlum redegjorde for gjødselkummen og driften. Flere ulike forhold utover gjødselkummen som kunne avgi sterk og ubehagelig lukt, ble da drøftet. Det forutsettes ved behov, å gjennomføre nye befaringer i forbindelse med iverksettingen av luktdempene tiltak og for å vurdere effekten av disse.

2) Beskrivelse av mulig årsaker og løsningsforslag.

I synfaring rapport av 17.12.2012, som du har fått oversendt som gjenpart av brev fra landbrukskontoret, ble det ved den eksisterende driften pekt på flere årsakssammenhenger og mulige luktreducerende tiltak. Disse kan oppsummeres til følgende;

Årsaker.

- Melk og myserester fra Tine brukes til oppforing av grisene og melkerestene og vaskevann fra melketanken sendes til gjødselkjelleren. Dette antas å gi grunnlag for økt lukt.
- Det var tidligere ventilasjonsvifte (utsug) i gjødselkjelleren. Denne ble fjernet i forbindelse med ombygging.
- Det er grisemøkk i det nybyggede gjødsellageret gjennom hele sommeren.

Tiltak.

- Montering av ny vifte til våren i forbindelse med gjennomføringen av andre arbeider.
- Etablering av utlufting over tak, dersom det første tiltaket ikke medfører god nok effekt.
- Føring av melke- og myserester til egen kjeller.
- Redusert bruk av utendørs lagring i gjødselkummen om sommeren.
- Tildekking av kummen og montering av luktreducerende utventileringsutstyr.

3) Gjennomføring og kontroll.

Fra kommunens side finner en det rimelig at de enkleste og minst kostnadskrevende tiltakene utprøves først. Både gjennomføring og kontroll av virkningen må derfor gå over tid. Det antas derfor at det ikke vil være mulig å vurdere om det foreligger grunnlag for å kreve tildekking av gjødsellageret, før tidligst i 2014. I forbindelse med både planleggingen av tiltakene og ved gjennomføring, har landbrukskontoret tilkjennegitt at det er aktuelt å innhente ekstern ekspertise. Dette vil bli gjort i samarbeid med kommunen som myndighetsorgan og den aktuelle brukeren. Luktopplevelsen i nærområdet, vil være en viktig del av den løpende evalueringen.

Fra kommunens side vil en også følge opp krav gitt i tillatelse til oppføring av gjødsellager, det vises her bl.a til vårt brev av 31.05.2012 til Andre Holmen, som du mottok gjenpart av og der det fortsatt ikke foreligger skriftlig tilbakemelding. Det er også aktuelt å kreve endringsøknad i forbindelse med den nye plasseringen, slik at denne kan bli undergitt egen vurdering og behandling.

Det håpes på at vi med dette har gitt deg tilstrekkelig orientering om saksgangen og den videre framdriften. Det vil bli gitt ytterligere orientering om framdrift og iverksetting av ulike avbøtende tiltak når dette blir aktuelt. Til ytterligere orientering og svar, vises ellers til vårt brev av 22.02.2012 til advokat Jo Gjestvang og til brev av 26.02.2013 til Andre Holmen

Med hilsen

Tor Falck
Seniorrådgiver

Vedlegg: Brev av 22.02.2013 til advokat Jo Gjestvang
Brev av 26.02.2013 til Andre Holmen

Kopi: Landbrukskontoret i Lillehammer region, Vestringvegen 8, 2651 Østre Gausdal
Advokatfirmaet Advit v/Advokat Jo Gjestvang, Kjøpmannsgaten 23, Postboks 973, 7410 Trondheim
Andre Holmen, Sør-Trettenvegen 123, 2635 Tretten